

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS NASSO • MAAMAR 3

וידבר ה' כו' נשא את ראש בני גרשון...

« Et Havaya parla, etc. : Fais le dénombrement
des fils de Guerchon, eux aussi »

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/nasso/3/

1 וידבר ה' כו' נשא את ראש בני גרשון גם הם לבית אבותם למשפחותם כו' ונשאו את יריעות המשכן ואת אהל מועד כו'.

«Et Havaya parla, etc. : Relève la tête des fils de Guerchon, eux aussi, selon leurs maisons paternelles, selon leurs familles, etc.» «Ils porteront les tentures du Michkan et la Tente d'assignation, etc.»

הנה הלויים נשאו את המשכן במדבר מ"ב מסעות שבמקום חנייתם הקימו את המשכן ובנסעם הורידו אותו (ונסעו כך מ"ב מסעות כו')

Or, les Lévites portèrent le Michkan dans le désert au cours de quarante-deux étapes : là où ils campaient, ils dressaient le Michkan et, lorsqu'ils se mettaient en route, ils le démontaient (et ils parcoururent ainsi quarante-deux étapes, etc.).

וצ"ל זה דהנה התורה היא נצחית. ויש עתה ג"כ בכנ"י [בכנסת ישראל] בחי' משכן ולויים הנושאים אותו.

Et cela demande une explication, car la Torah est éternelle ; aujourd'hui encore, il y a dans la Communauté d'Israël (Knesset Israël) le niveau d'un Michkan et de Lévites qui le portent.

וכדכתיב בפ' בחקתי ונתתי משכני בתוכם וכתוב בפ' תרומה ושכנתי בתוכם וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] בתוכו לא נאמר אלא בתוכם והיינו שיש בכנ"י [בכנסת ישראל] עתה ג"כ בחינת משכן ולויים כו'

Comme il est écrit dans la paracha Be'houkotaï : «Je placerai Mon Michkan au milieu de vous», et dans la paracha Terouma : «Je résiderai en eux». Nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : «Il n'est pas dit "en lui", mais "en eux".» Cela signifie qu'aujourd'hui encore, il y a dans la Communauté d'Israël le niveau d'un Michkan et de Lévites, etc.

ולהבין כ"ז [כל זה] היטב צ"ל מ"ש את השמים ואת הארץ אני מלא כו'. וכתוב מלא כל הארץ כבודו שנראים ב' המקראות אלו כסותרים זה את זה כו'

Pour bien comprendre tout cela, il faut comprendre ce qui est écrit : «Je remplis les cieux et la terre, etc.», ainsi que : «Toute la terre est pleine de Sa gloire» ; ces deux versets semblent en effet se contredire, etc.

(ועמ"ש מזה בד"ה אני לדודי. ובד"ה למען תזכרו בענין הטלית וחוטית הציצית ששרשם משני בחי' הנ"ל. וכמ"ש בד"ה ויקח קרח כו' ובד"ה ההפרש בין יו"ט [יום טוב] ונס דפסח ובין חנוכה).

(Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le discours qui commence par «Je suis à mon bien-aimé», et dans celui qui commence par «Afin que vous vous souveniez», à propos du talit et des fils des tsitsit, dont la racine relève des deux niveaux mentionnés ci-dessus ; ainsi que dans le discours qui commence par «Kora'h prit, etc.» et dans celui qui commence par «La différence entre le jour de fête et le miracle de Pessa'h et ceux de Hanoucca».)

אך הענין הוא שמבשרי אחזה אלוה. ופ"י דהנה יש בחיות הנפש שמחיה את הגוף יש ב' בחי' ומדרגות.

Mais voici l'explication : «De ma chair, je contemple D.ieu.» Le sens est le suivant : dans la force vitale (force vitale) de l'âme qui donne vie au corps, il existe deux niveaux et degrés.

הבחי' הא' מה שהנפש ממלא את כל הגוף בבחי' התחלקות שמתחלק חיות הנפש לפי מזג כלי אברי הגוף.

Le premier niveau est celui où l'âme remplit tout le corps selon une répartition : la force vitale de l'âme se répartit en fonction de la constitution des réceptacles, c'est-à-dire des membres du corps.

שבראש הוא משכן השכל. מפני שכלי הראש היא כלי הראויה לקבל אור השכל. ובלב שורים המדות כו' (שהיא כלי הראוי [הראויה] לקבל המדות)

Car la tête est le lieu de résidence (michkan) de l'intellect, puisque le réceptacle de la tête est apte à recevoir la lumière de l'intellect ; et les attributs émotionnels (midot) résident dans le cœur, etc. (car celui-ci est un réceptacle apte à recevoir les attributs émotionnels) ;

וברגלים מתלבש כח ההילוך שהם כלים הראוי [הראויה] לקבל רק כח ההילוך בלבד שמתחלק חיות הנפש לפי מזג כלי הגוף ובחי' ההתחלקות הוא בדרך כלל לג' בחי' שהם כח השכל בראש והמדות בלב.

et dans les pieds s'enveloppe la faculté de marcher, car ils sont des réceptacles aptes à recevoir uniquement la faculté de marcher. La force vitale de l'âme se divise selon la constitution des réceptacles du corps ; et cette division comprend, de façon générale, trois niveaux : la faculté intellectuelle dans la tête, les attributs émotionnels dans le cœur,

וכח ההילוך ברגלים כו'. דכמו שבדרך כלל נחלק כלי הגוף לג' בחי' שהם ראש ואמצע הגוף שהוא הכרס כו' ששם הבני מעים כו'

et la faculté de marcher dans les pieds, etc. De même que les réceptacles du corps se divisent, de façon générale, en trois niveaux — la tête, le milieu du corps, qui est le ventre, etc., où se trouvent les intestins, etc.,

והרגלים כמ"כ [כמו כן] מתחלקת חיות הנפש לג' בחי' כנ"ל. והנה באמצע הגוף יש בחי' חצר הכבד שהוא הפרסא המפסיק בין אברים פנימים לחיצונים.

et les pieds — de même, la force vitale de l'âme se divise en trois niveaux, comme mentionné plus haut. Or, au milieu du corps se trouve le diaphragme (hatsar hakaved), qui est la cloison (parsa) séparant les organes intérieurs des organes extérieurs,

בכדי שעיי"ז ידחו הפסולת ויצאו לחוץ (ועמ"ש מזה בת"א [בתורה אור] פ' לך לך בד"ה והבדילה הפרוכת ולקמן פ' שלח סד"ה ואם האכל יאכל)

afin que, par ce moyen, les déchets soient repoussés et évacués vers l'extérieur (voir ce qui est écrit à ce sujet dans Torah Ohr, Parachat Le'h Le'ha, dans le maamar commençant par «Et le rideau séparera», et plus loin, dans Parachat Chela'h, à la fin du maamar commençant par «Et si l'on mange effectivement»).

והוא כמ"כ [כמו כן] למעלה (כמשי"ת [כמו שיתבאר] לקמן) שהוא בחי' שמאל דוחה כו' וכמ"כ [וכמו כן] ממש הוא למעלה בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין].

Il en va de même en haut (comme il sera expliqué plus loin) : c'est le niveau de «la gauche repousse», etc. De la même manière, il existe en haut le niveau de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin).

פ"י שהחיות של אור אי"ס ב"ה שממלא בתוך כל עלמין להחיותם הוא מתחלק לחלקים לפי מזג הכלים.

C'est-à-dire que la force vitale de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, qui remplit tous les mondes pour leur donner la vie, se divise en parties selon la constitution des réceptacles.

ובדרך כלל מתחלק לגי' חלקים שהם גי' עולמות בי"ע כדכתיב ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו שהם התחלקות גי' מדרגות שהם גי' עולמות בי"ע.

Et, de façon générale, elle se divise en trois parties, qui sont les trois mondes de Béria, Yetsira et Assiya (Création, Formation et Action), comme il est écrit : «Et pour Ma gloire, Je l'ai créé, Je l'ai formé, et Je l'ai aussi fait» ; il s'agit de la division en trois degrés, qui sont les trois mondes de Béria, Yetsira et Assiya.

שהוא בחי' גי"ע [גן עדן] העליון וגי"ע [וגן עדן] התחתון ועוה"ז. והגי' עולמות בי"ע הנ"ל הוא בחי' מחשבה ודבור ומעשה כמ"ש בד"ה ונקדשתי בתוך בניי [בני ישראל] ויש למעלה גי"כ בחי' פרסא המפסקת כו'

C'est le niveau du Gan Eden supérieur, du Gan Eden inférieur et de ce monde. Les trois mondes de Béria, Yetsira et Assiya mentionnés plus haut sont les niveaux de la pensée, de la parole et de l'action, comme il est écrit dans le discours commençant par «Et Je serai sanctifié au milieu des enfants d'Israël». En haut aussi, il existe le niveau d'une parsa qui sépare, etc.,

בכדי שלא יאחזו החיצונים כו' (ואפ"ל [ואפשר לומר] שזהו ענין אף עשיתיו אף הפסיק הענין כמו בחי' פרסא המבדלת בין יצירה שהוא כמו הגוף כי חג"ת [חסד גבורה תפארת] מקננין ביצירה ובין עשיי [עשיה] בחי' רגלים).

afin que les forces extérieures ne puissent s'en saisir, etc. (On peut dire que c'est là le sens de «C'est Moi qui l'ai aussi fait»: [le mot] «aussi» interrompt la phrase, comme le niveau d'une parsa qui sépare Yetsira, qui est comme le corps — car 'Hessed, Guevoura et Tiferet résident en Yetsira — d'Assiya, le niveau des pieds.)

והנה כמו שיש למעלה בחי' ממלא בתוך כל עלמין שמתחלק לחלקים כפי מזג הכלים כנ"ל והחיות הוא הולך ומתמעט

Or, de même qu'en haut existe le niveau de la lumière qui remplit tous les mondes, laquelle se divise en parties selon la constitution des réceptacles, comme indiqué plus haut, et que la force vitale va en diminuant,

כמו למטה באדם שבראש משכן השכל ובגוף מתמעט החיות וברגלים מתמעט יותר כו' שכמ"כ [שכמו כן] הוא למעלה ממש בבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] כו'.

comme chez l'homme ici-bas, où l'intellect réside dans la tête, où la force vitale diminue dans le corps et diminue davantage encore dans les pieds, etc. — ainsi en est-il exactement en haut, au niveau de la lumière qui remplit tous les mondes, etc. —,

כמ"כ [כמו כן] הוא למטה בעבודת ה' שאם עובד רק בבחי' א"פ [אור פנימי] שהוא בחי' ממלא כו' שהוא בהדרגה וסדר כו'

il en va de même ici-bas dans le service de D.ieu : si l'on sert seulement au niveau de la lumière intérieure (ou pnimi), qui est le niveau de la lumière qui remplit les mondes, etc., et qui procède par degrés et selon un ordre, etc.,

שאינו מהפך טבעו (וכמשנ"ת [וכמו שנתבאר] בד"ה ועתה יגדל נא בענין בכל נפשך ובכל מאדך שבחי' האהבה דבכל נפשך נקרא בחי' עומדים שעומד תמיד במדרגה א' ובחי'

sans bouleverser sa nature (comme cela a été expliqué dans le discours commençant par «Et maintenant, que ma force grandisse», à propos de «de toute ton âme» et de «de toute ta puissance»: le niveau de l'amour de «de toute ton âme» est appelé le niveau de ceux «qui se tiennent debout», car on reste toujours au même niveau; et le niveau de

בכל מאדך זהו בחי' מהלכים בין העומדים ועמ"ש מזה בת"א [בתורה אור] ס"פ וישב ובד"ה אם בחקתי תלכו ועכ"פ [ועל כל פנים] בכל נפשך זהו הנמשך מבחי' אורות שבכלים וזהו המכוון ממ"ש בענין האהבה שבהדרגה וסדר כו')

«de toute ta puissance» est le niveau de ceux qui «marchent parmi ceux qui se tiennent debout». Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet dans Torah Ohr, à la fin de la paracha Vayechev, et dans le discours commençant par «Si vous marchez selon Mes statuts». Quoi qu'il en soit, «de toute ton âme» est ce qui émane du niveau des lumières qui se trouvent dans les réceptacles; c'est là le sens de ce qui est écrit au sujet de l'amour progressif et ordonné, etc.)

ואזי הוא הולך ומתמעט כו' פי' שבעת התפלה הוא מקושר ביותר אליו ית' שהתכוונות אצלו בהרחבה כו'.

alors il va en diminuant, etc. Cela signifie que, pendant la prière, il est lié à Lui, béni soit-Il, de la manière la plus étroite, car sa contemplation est ample, etc.

ואחר התפלה שמתקצרת ההתכוונות הוא מתמעט והולך כו'. וכ"ז [וכל זה] כאשר אין עוונותיו מבדילין כו'. אבל אם עוונותיו מבדילים אז הוא נדחה לחוץ אף בעת התפלה

Après la prière, lorsque la contemplation se fait plus brève, il va en diminuant, etc. Tout cela est le cas lorsque ses fautes ne font pas séparation, etc. Mais si ses fautes font séparation, il est alors repoussé vers l'extérieur, même pendant la prière.

(כנ"ל שיש בחינת פרסא המפסקת כו' בכדי לדחות הפסולת לחוץ, וזהו עוונותיכם המבדילים דאין ר"ל [רוצה לומר] עון גשמי אלא ע"ד מ"ש עקוב הלב מכל ואנוש הוא כמ"ש בד"ה צאינה וראינה וז"ש [וזהו שכתוב] רפאות תהי לשרך.

(Comme indiqué plus haut, il existe un niveau de cloison qui fait séparation, etc., afin de repousser les déchets vers l'extérieur. C'est là le sens de « vos fautes qui font séparation » : il ne s'agit pas d'une faute matérielle, mais de ce qui correspond à ce qui est écrit : « Le cœur est tortueux par-dessus tout, et il est malade », comme il est écrit dans le maamar commençant par « Sortez et voyez ». C'est là le sens de ce qui est écrit : « Ce sera une guérison pour ton nombril ».

וצ"ל מהו לשרך דוקא. וצ"ל דהיינו שאפילו מפלגך ולתתא שהוא למטה מהפרסא אף שם לא יהא שום פגם דהיינו שלא יהי [יהיה] פגם הברית כו'

Il faut comprendre : pourquoi « ton nombril » précisément ? Il faut dire que cela signifie que même « depuis la moitié de ton corps vers le bas », c'est-à-dire en dessous de la cloison, il ne doit y avoir là non plus aucune imperfection ; autrement dit, il ne doit pas y avoir d'atteinte à l'alliance, etc.

ועמ"ש בענין מפלגך ולתתא סד"ה ששים המה מלכות ובביאור ע"פ והיה מספר בני ישראל בסופו וזהו ע"י עסק התורה שע"ז נאמר רפאות תהי כו' לפי שהיא בחי' קול מעל לרקיע מלמעלה מהפרסא

Voir ce qui est écrit au sujet de « depuis la moitié de ton corps vers le bas » à la fin du maamar commençant par « Il y a soixante reines », ainsi que dans l'explication sur [le verset] « Le nombre des enfants d'Israël sera », à sa fin. Cela se réalise par l'étude de la Torah, à propos de laquelle il est dit : « Ce sera une guérison, etc. », car elle est le niveau de « la voix venant d'au-dessus du firmament », depuis au-dessus de la cloison.)

וזוהי הכל בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שממלא בתוך כל עלמין להחיותם שמתחלק לחלקים כנ"ל שכמ"כ [שכמו כן] בנפש האדם הוא בחי' החיות המתחלק לפי מזג כלי הגוף כו' שהחיות ההוא הוא מלוכש בתוך כלי הגוף ממש בבחי' ממלא:

Tout cela relève du niveau de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin), qui remplit tous les mondes de vie et se divise en parties, comme indiqué plus haut. De même, dans l'âme de l'homme, il s'agit de la force vitale qui se divise selon la constitution des réceptacles du corps, etc., car cette force vitale est revêtue à l'intérieur même des réceptacles du corps, selon le mode du « remplissage ».

2 קיצור. (ענין ממכ"ע [ממלא כל עלמין] במשל בנפש. ובנמשל למעלה. ובעבודת ה' בחי' בכל נפש):

Résumé. (La question de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin), dans l'analogie de l'âme, puis dans ce qu'elle illustre en haut, et enfin dans le service de D.ieu, au niveau de « de toute ton âme ».)

3 ב' והבחי' הבי' שיש בנפש המחיה את הגוף הוא בחי' הרצון של הנפש שאינו מתחלק לחלקים כ"א הוא ממלא בתוך כל הגוף.

2. Le deuxième niveau présent dans l'âme qui donne vie au corps est celui de la volonté de l'âme, qui ne se divise pas en parties, mais remplit tout le corps —

אך רק בבחי' אור מקיף שאינו מתחלק כו'. שישנו להרצון בתוך כל הגוף. שהוא מושל על כל אברי הגוף.

mais seulement sous la forme d'une lumière enveloppante (Or Makif), qui ne se divise pas, etc. La volonté est présente dans tout le corps, car elle exerce son autorité sur tous ses membres.

כמו אם רוצה לשים רגלו כדומה באש אזי תיכף תעשה כך כפי שעלה ברצונו כו'.

Par exemple, s'il veut mettre son pied, ou quelque chose de semblable, dans le feu, celui-ci le fera aussitôt, conformément à ce qui s'est formé dans sa volonté, etc.

4 ואף שהוא נגד הטבע שלו שעפ"י [שעל פי] הנהגות טבעיות הגוף לא היה מניח הרגל באש שקשה לה כו'.

Et bien que cela soit contraire à sa nature — car, selon le fonctionnement naturel du corps, il ne poserait pas le pied dans le feu, puisque cela lui est pénible, etc. —

אעפ"כ [אף על פי כן] כשרוצה לשומה באש כו' תעשה כך תיכף. והוא מפני שהרצון הוא המושל על כל אברי הגוף והוא שורה בתוכם בבחי' א"מ [אור מקיף].

néanmoins, lorsqu'il veut le mettre dans le feu, etc., il le fait aussitôt. Cela tient au fait que la volonté exerce son pouvoir sur tous les membres du corps et réside en eux à la manière d'une lumière enveloppante.

לכך יכול לפעול בגוף דבר שהוא היפוך הטבע שלו כמו לשום רגלו באש או במים קרים ביותר כדומה שאף שהוא נגד הטבע אעפ"כ [אף על פי כן] תעשה כך תיכף כשעולה ברצונו כו'.

C'est pourquoi elle peut faire accomplir au corps quelque chose qui est contraire à sa nature, par exemple poser le pied dans le feu, ou dans une eau très froide, ou quelque chose de semblable : bien que cela soit contraire à sa nature, il le fait néanmoins aussitôt dès que cela lui vient à la volonté, etc.

5 והוא מפני שהרצון אינו מתחלק לפי חלקי כלי הגוף להתלבש בתוכם בבחי' א"פ [אור פנימי] ממש כפי מזיגתם כו'.

Et cela tient au fait que la volonté ne se divise pas selon les différentes parties des réceptacles du corps pour s'y revêtir véritablement comme une lumière intérieure (or pnimi), exactement selon leur constitution, etc. ;

כ"א הוא מקיף על כולן בבחי' א"מ [אור מקיף] בלי התחלקות כלל ולכך הוא מושל עליהן ויכול לעשות דבר שהוא היפוך הטבע ובחי' שלמעלה מן הדעת

mais elle les entoure toutes comme une lumière englobante, sans aucune division. C'est pourquoi elle exerce son pouvoir sur elles et peut accomplir quelque chose qui va à l'encontre de la nature ; elle relève du niveau qui est au-dessus de la connaissance (Daat)

(וזהו ענין בכל מאדך, ועמ"ש מענין רצון זה בת"א [בתורה אור] בד"ה ויקהל משה דאית רצון ואית רצון כו' וסד"ה וידבר כו' שאו את ראש כל עדת בניי [בני ישראל] כו' לגלגלתם ומ"ש בד"ה ואלה המשפטים,

(C'est là le sens de « de tout ton pouvoir ». Voyez ce qui est écrit au sujet de cette volonté dans Torah Ohr, dans le discours commençant par « Et Moché assembla », où il est dit qu'« il y a volonté et il y a volonté », etc. ; ainsi qu'à la fin du discours commençant par « Et Il parla, etc. : Relève la tête de toute la communauté des enfants d'Israël, etc., selon leurs crânes (legoulgelotam) » ; et ce qui est écrit dans le discours commençant par « Et voici les lois ».

והנה בד"ה ועתה יגדל נא הנ"ל ובד"ה מי מנה עפר יעקב נתבאר שלהיות המשכת רצון זה בנפש הוא נמשך ע"י המצות וזהו ענין אם בחקתי תלכו שכדי שיבואו לבחי' תלכו זהו ע"י בחקתי כו',

Or, dans le discours commençant par « Et maintenant, que soit donc magnifiée... », mentionné plus haut, ainsi que dans celui commençant par « Qui a compté la poussière de Yaakov », il a été expliqué que cette volonté doit être attirée dans l'âme, et qu'elle l'est par les mitsvot. C'est là le sens de « Si vous marchez dans Mes statuts » : pour parvenir au niveau de « vous marcherez », il faut passer par « Mes statuts », etc.

ועמ"ש סדי"ה שאו לגלגלתם הנ"ל שכדי שיבואו לבחי' זו זהו גי' ע"י הלויים וזה היה ענין ובחנות המשכן יקימו אותו הלויים וכמשי"ת [וכמו שיתבאר]

Voyez aussi ce qui est écrit à la fin du discours commençant par « Relève... selon leurs crânes », mentionné plus haut : pour parvenir à ce niveau, il faut également passer par les Lévités. Tel était le sens de « Lorsque le Michkan fera halte, les Lévités le dresseront », comme cela sera expliqué.)

וכמ"כ [וכמו כן] ממש הוא למעלה שרצון העליון הוא נקרא בחי' סוכ"ע וכמ"ש מזה בת"א [בתורה אור] בד"ה יביאו לבוש מלכות כו'

De même, exactement, il en va dans les mondes supérieurs : la volonté suprême est appelée le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), comme il est écrit à ce sujet dans Torah Ohr, dans le discours commençant par « Qu'ils apportent des vêtements royaux, etc. » ;

ע"ש ופ"י סוכ"ע היינו שאינו מתחלק לחלקים כו' כ"א הוא בחי' א"מ [אור מקיף] על כולם בשוה בלי התחלקות כלל ולכך נק' בשם סובב

voyez là-bas. Le sens de « entourant tous les mondes » est qu'elle ne se divise pas en parties, etc. ; elle est au contraire une lumière englobante qui se tient au-dessus d'eux tous de manière égale, sans aucune division. C'est pourquoi on l'appelle « entourant » (sovev),

שהוא כמשל העיגול הגשמי שאין בו בחי' מעלה ומטה כלל כמ"כ [כמו כן] הוא עד"מ למעלה שהבחי' רצון העליון ב"ה הוא בחי' סוכ"ע שמקיף את כל עלמין בשוה שאין בו בחי' מעלה ומטה כלל.

car elle est comparable à un cercle matériel, qui ne comporte aucun aspect de haut ni de bas. De même, par analogie, dans les mondes supérieurs, le niveau de la volonté suprême, béni soit-Il, est celui de la lumière qui entoure tous les mondes et les entoure tous de manière égale, sans aucun aspect de haut ni de bas.

6 וכדכתיב כחשכה כאורה גם חשך לא יחשיך ממך כו' שכולם שוים כלא חשיבי קמיה ועמ"ש מזה בד"ה והגדת לבנך ביום ההוא כו'.

Comme il est écrit : « Les ténèbres sont comme la lumière ; même les ténèbres ne sont pas obscures pour Toi, etc. » Car tous sont égaux, étant « comme rien devant Lui ». Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par « Tu raconteras à ton fils en ce jour, etc. »

וזהו כוונת הפסוק הלא את השמים ואת הארץ אני מלא בשוה בלי התחלקות מעלה ומטה כלל בחי הכתר

Et telle est l'intention du verset: «Ne remplis-je pas les cieus et la terre?» — également, sans aucune division entre le haut et le bas: c'est le niveau de Kéter (la Couronne),

שהוא רצון העליון ב"ה שנק' סוכ"ע שאין בו בחי מעלה ומטה כלל שסובב ומקיף על כל עלמין בשוה כנ"ל וכמ"ש בבינונים פרק מ"ח ע"ש

qui est la volonté suprême, béni soit-Il, appelée la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), laquelle ne comporte aucun aspect de haut ni de bas, car elle entoure tous les mondes également, comme mentionné plus haut; et comme il est écrit dans [Sefer Shel] Beinonim (Tanya), chapitre 48; voyez là-bas.

(וכוונת הפסוק דכתיב מלא כל הארץ כבודו הוא בחי ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שממלא בתוך כל עלמין להחיותם. ומתחלק לחלקים כנ"ל) וזהו ג"פ [גי פעמים] קדוש כו'.

(Et l'intention du verset où il est écrit: «Toute la terre est remplie de Sa gloire», concerne le niveau de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin), laquelle pénètre tous les mondes pour leur donner vie et se divise en parties, comme mentionné plus haut.) Et telle est [la signification de] «Saint» prononcé trois fois, etc.

פי' שהוא בחי הא"מ [האור מקיף] של גי' עולמות ב"ע וכמ"ש מזה בביאור ע"פ ועתה יגדל נא הנ"ל ועמ"ש מזה בד"ה הרם את מטך שדרך כלל ב' בחי הנ"ל נק' בחי סדר השתלשלות ומה שלמעלה מסדר ההשתלשלות

C'est-à-dire le niveau de la lumière qui entoure les trois mondes de Béria, Yetsira et Assiya; comme il est écrit à ce sujet dans l'explication du verset «Et maintenant, je t'en prie, que grandisse», mentionné plus haut. Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par «Lève ton bâton»: en général, les deux niveaux mentionnés plus haut sont appelés le niveau de l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes (séder hichtalchelout), et ce qui est au-dessus de l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes.

כי השתלשלות בי"ע זה מזה היינו השתלשלות מדומי"ע [מדבור ומעשה] שהמשכת הדבור מהמחשבה הוא נקי השתלשלות כו' וכן בעבודה מדומי"ע [מדבור ומעשה] מההתבוננות נמשך הדבור שהוא מדבר בד"ת [בדברי תורה] והעשי' [והעשיה] במעשה המצות

Car l'enchaînement de Béria, Yetsira et Assiya, l'un à partir de l'autre, est celui de la pensée, de la parole et de l'action : le fait que la parole découle de la pensée est appelé hichtalchelout, etc. Il en va de même dans le service [divin], pour la pensée, la parole et l'action : de la méditation découle la parole, par laquelle il prononce des paroles de Torah, ainsi que l'action, dans l'accomplissement des mitsvot.

אך בחינה שלמעלה מהשתלשלות זהו הרצון רעותא דליבא כו' (ועמ"ש מזה ע"פ מי מנה כו' ורובע ישראל כו') :

Mais le niveau qui est au-dessus de l'enchaînement descendant des mondes est la volonté, «le désir du cœur» (reouta deliba), etc. (Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet sur le verset « Qui a compté, etc., et le quart d'Israël, etc. ».)

7 קיצור. (ענין סוכ"ע בנפש בחי' הרצון. בחי' גלגלתא מאדך. וכן למעלה רצון סוכ"ע):

Résumé. (La notion de la lumière qui entoure tous les mondes dans l'âme : le niveau de la volonté ; le niveau du Crâne (Goulgalt), « de toute ta force ». Et de même, en haut : la volonté, la lumière qui entoure tous les mondes.)

8 ג והנה זהו ענין המשכן בחי' ושכנתי בתוכם כי ענין אהל מועד היינו היחוד וההמשכה מבחי' סוכ"ע בממכ"ע [בממלא כל עלמין] וזהו ענין ונועדתי לך שמה לשון התקשרות ודביקות הקב"ה בישראל.

3. Tel est à présent le sens du Michkan, le niveau de «Je résiderai parmi eux»: le sens de la Tente de la Rencontre (Ohel Moed) est l'union et l'attraction du niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin) dans la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin). Tel est le sens de «Je te rencontrerai là»: une expression du lien et de l'attachement du Saint béni soit-Il à Israël,

מלשון והאדם ידע כו' (כמ"ש בד"ה במדבר סיני באהל מועד הנ"ל ובד"ה נשא דלעיל) וזהו ענין ההילוך דבחי' מהלכים בין העומדים וכמ"ש

selon l'expression «Et l'homme connut, etc.» (comme il est écrit dans le maamar commençant par «Dans le désert du Sinai, dans la Tente de la Rencontre», mentionné plus haut, ainsi que dans le maamar commençant par «Nasso», ci-dessus). Tel est le sens de la marche du niveau des «marcheurs parmi ceux qui se tiennent debout», comme il est écrit

במא"א [במאורי אור] אות ה' סוף סעיף יו"ד הליכה כינוי אל הזיווג הולך על הדרך יסוד דנוקבא ברגל
מבורכת שהיא יסוד עכ"ל [עד כאן לשוננו]

dans Me'orei Or, lettre hé, à la fin de la section 10: «“Marcher” (halikha) est une désignation de l'union (zivoug): “il va sur le chemin” — le Yessod (fondement) de la Noukva (le féminin / Mal'hout); “avec un pied béni”, qui est le Yessod.» Fin de citation.

והיינו כמ"ש בד"ה עיני כל אליך ישברו בפ"י נודע בשערים בעלה פ"י נודע לשון יחוד וזיווג כמו והאדם
ידע כו' וזהו וידעת היום והשבות אל לבבך כו'

C'est ce qui est écrit dans le maamar commençant par «Les yeux de tous espèrent en Toi», dans l'explication de «Son mari est connu aux portes»: «connu» (noda) exprime l'union et l'accouplement, comme dans «Et l'homme connu, etc.». Tel est le [sens de] «Tu connaîtras aujourd'hui tu le prendras à ton cœur, etc.»;

ע"ש והיינו בשערים הם נש"ב [נ"י שערי בינה] הנמשכים ממוח בינה אל הלב וזהו עיני כ"ל ע"ד הלב רואה
כו' וכשנקלט בתוכיות נקודת הלב אזי נקראת כלה.

voir là. «Aux portes» désigne les cinquante portes de Bina, attirées du cerveau de Bina vers le cœur. Et «les yeux de tous (kol)» s'entend dans le sens de «le cœur voit», etc.; lorsque cela est absorbé dans l'intimité du point du cœur, elle est alors appelée kalla (fiancée).

9 ועמ"ש מזה ג"כ סד"ה כי תצא כו' אשת יפ"ת [יפת תאר] כו' בענין ואח"כ תבוא אליה ובעלתה

Et voyez également ce qui est écrit à ce sujet à la fin du discours commençant par « Lorsque tu sortiras, etc. », [à propos de] « une femme de belle apparence (yefas to'ar), etc. », au sujet de « ensuite tu pourras venir auprès d'elle et devenir son mari » :

דהיינו בחינת מס"נ [מסירות נפש] והוא ענין נפילת אפים ובחי' נעילה שהוא גמר העליות עכ"ל [עד כאן
לשוננו] ועמ"ש בת"א [בתורה אור] בד"ה וישב יעקב וז"ל [וזה לשוננו]

c'est-à-dire le niveau du sacrifice de soi (messirout néfesh) ; c'est là le sens de « se prosterner face contre terre » (nefilat apayim) et le niveau de Néïla, qui constitue l'aboutissement des ascensions. Fin de citation. Et voyez ce qui est écrit dans Torah Ohr, dans le discours commençant par « Yaakov s'installa » ; en voici les termes :

והנה בזמן שבהמ"ק [שבית המקדש] היה קיים היה נמשך בחינה זו רעותא דליבא מגילוי אור א"ס ב"ה בהיכל קדה"ק [קודש הקדשים] כו'

« Or, à l'époque où le Saint Temple était debout, ce niveau, "le désir du cœur" (re'usa deliba), était attiré de la révélation de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, dans le sanctuaire du Saint des Saints, etc.,

כמ"ש בסש"ב [בספר של בינונים] להיות בטל רצונו לרצונו ית' וכמ"ש כי תהיו אתם ארץ חפץ כו' עכ"ל [עד כאן לשונו].

comme il est écrit dans Sefer Shel Beinonim (Tanya) : que la volonté de l'homme soit annulée devant Sa volonté, béni soit-Il ; et comme il est écrit : "Car vous serez un pays de délices (eretz che-fetz), etc." » Fin de citation.

10 והיינו כי חפץ זה התענוג ופנימיות הרצון שהאדם יהי' [יהיה] כלה שארי ולבבי כו' וזהו עד"מ היחוד בחי' ואל אישך תשוקתך

C'est-à-dire que le désir (hefets) est le plaisir et la dimension intérieure de la volonté : qu'une personne soit dans l'état de « Ma chair et mon cœur languissent, etc. » Et cela correspond, à titre d'analogie, à l'union, au niveau de « Ton désir se portera vers ton mari »,

והוא מרוה צמאונה כו' וזהו ענין ישבעו ויתענוגו מטובך כו' אז תתענוג על ה' כו'.

et il apaise sa soif, etc. Tel est le sens de « Ils seront rassasiés et se délecteront de Ta bonté, etc. », [et de] « Alors tu te délecteras en Havaya, etc. »

11 וזהו ענין בני קהת שממשיכ' [שממשיכים / שממשיכין] האו"פ [האור פנימי] בחי' תענוג וחפץ ובני גרשון ממשיכ' [ממשיכים / ממשיכין] הרצון והמקיף כו'

Et voici ce qu'il en est des fils de Kehat, qui attirent la lumière intérieure (Or Pnimi), le niveau du plaisir et du désir ; les fils de Guerchon, quant à eux, attirent la volonté et la lumière enveloppante, etc.

והנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] אשכחן משכן דאקרי מקדש. משמע שהם שני בחינות אלא דמ"מ משכן אקרי מקדש.

Or, nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « Nous trouvons que le Michkan est appelé Mikdach (Sanctuaire). » Cela indique qu'il s'agit de deux niveaux, bien que, néanmoins, le Michkan soit appelé Mikdach.

והענין כמ"ש בת"א [בתורה אור] ע"פ ויגש אליו יהודה שהמשכן היה דירת עראי של הקב"ה והמקדש היה דירת קבע ונתבאר מזה ע"פ מה טובו אהליך יעקב.

Le sens en est conforme à ce qui est écrit dans Torah Ohr, sur [le verset] « Yehouda s'approcha de lui » : le Michkan était une demeure temporaire du Saint béni soit-Il, tandis que le Mikdach était une demeure permanente. Cela a été expliqué sur [le verset] « Qu'elles sont belles, tes tentes, Yaa-kov ».

12 והענין כי הנה כתיב זכרתי לך חסד נעורייך אהבת כלולותיך לכתך אחרי במדבר. שכי' [שכל זמן] שהיו במדבר היו עדיין בבחי' אב"א [אחור באחור] ובמקדש היו בבחי' פב"פ [פנים בפנים] וכ"כ [וכן כתב] במא"א [במאורי אור] אות מ' סנ"ז וספ"ט ובחינת אב"א [אחור באחור] היינו בחי' אתכפ"א לבד

Or, il est écrit : « Je me souviens en ta faveur de la bonté de ta jeunesse, de l'amour de tes jours de nocces, lorsque tu me suivais dans le désert. » Tant qu'ils étaient dans le désert, ils se trouvaient encore au niveau de dos à dos (a' horaïm bea' horaïm), tandis que, dans le Temple, ils étaient au niveau de face à face (panim befanim) ; c'est également ce qui est écrit dans Me'orei Or, lettre mem, sections 57 et 89. Le niveau de dos à dos est celui de la soumission (itkafya) seulement,

אבל בחי' פב"פ [פנים בפנים] זהו כשיבא לבחי' אתהפכא חשוכא לנהורא וזהו ענין ארץ חפץ כמ"ש בת"א [בתורה אור] פ' תצוה בד"ה זכור דעמלק וע"כ היה צ"ל הלויים מקימין

mais le niveau de face à face se réalise lorsqu'on parvient à transformer les ténèbres en lumière (it'hap'ha 'hacho'ha linehora). Tel est le sens de « terre de désir », comme il est écrit dans Torah Ohr, Parachat Tetsavé, dans le maamar commençant par « Souviens-toi », au sujet d'Amalek. C'est pourquoi il fallait que ce soient les Lévites qui dressent

את המשכן וכמ"ש בד"ה שאו לגלגלתם הנ"ל בפ"י ובחנות המשכן יקימו אותו הלויים פ"י ובחנות המשכן שכשיריד בחינת המשכן ממדרגתו תהיה ההקמה ע"י הלויים דהיינו בנשמת האדם למטה שירדה הארתה ונתלבשה בגוף ונפש הבהמית

le Michkan. Comme il est écrit dans le maamar commençant par « Faites le dénombrement... selon leurs crânes », mentionné plus haut, dans l'explication de « Lorsque le Michkan fera halte, les Lévites le dresseront » : le sens de « lorsque le Michkan fera halte » est que, lorsque le niveau du Michkan descend de son rang, il sera dressé par les Lévites ; cela désigne, dans l'âme de l'homme ici-bas, sa lumière qui est descendue et s'est revêtue dans le corps et l'âme animale,

הנה זאת העצה לעורר על נפשו בחי' גבורות קדושות והם מתחלקים לשלש בחינות גרשון קהת ומררי כמשי"ת [כמו שיתבאר] ועי"ז יקימו אותו.

voici donc le conseil : éveiller dans son âme le niveau des Guevourot saintes, les forces de retenue ; elles se répartissent en trois niveaux : Guerchon, Kehat et Merari, comme il sera expliqué ; et c'est ainsi qu'ils le dresseront.

13 והיינו להעלותו מבחי' ירידתו להיות דבוק באלקים חיים והוא ע"ד שנת' [שנתבאר] ע"פ אלה פקודי המשכן. משכן העדות כו' עבודת הלויים.

C'est-à-dire qu'il faut l'élever du niveau de sa descente, afin qu'elle s'attache au D.ieu vivant. Cela rejoint ce qui a été expliqué à propos du [verset] : «Voici les comptes du Michkan, le Michkan du Témoignage, etc., le service des Lévites.»

שעי' עבודת הלויים שהוא השיר והי"ע [וזהו ענין] פסוד"ז [פסוקי דזמרה] הם מעלים בחי' המשכן שהוא מלי לבחי' משכן העדות היינו או"א [אבא ואימא] תרין ריעין כו'

Car, par le service des Lévites, qui est le chant — et qui correspond à l'affaire des Pessoukei déZimra (Versets de louange) —, ils élèvent le niveau du Michkan, qui est Mal'hout (souveraineté), jusqu'au niveau du «Michkan du Témoignage», c'est-à-dire Abba et Imma ('Hokhma et Bina), «deux compagnons», etc.,

בחי' י"ה וזהו כענין הנז' [הנזכר] בזח"א [בזהר חלק א] וישב ד' קפ"ג סע"ב [סוף עמוד ב] ע"פ כעיר שחברה לה יחדו כו'

le niveau de [la Nom] Yah. Cela correspond à ce qui est mentionné dans le Zohar, partie I, [Parachat] Vayechev, folio 183, fin du côté b, à propos du [verset] «comme une ville qui est unie, etc.»

ועד"ז ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] אשכחן משכן דאקרי מקדש. פי' שהוא בחי' לא זו מחבבה עד שקראה אמי כו':

Et dans le même esprit, nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : «Nous trouvons que le Michkan est appelé Mikdach.» Cela signifie qu'il est du niveau de «Il ne cessa de la chérir jusqu'à ce qu'Il l'appela "Ma mère", etc.»

14 קיצור. ענין המשכן הי"ע [הוא ענין] היחוד הנקי הילוך. עיני כל כלה. נודע בשערים בעלה. ארץ חפץ תענוג ואל אישך תשוקתך.

Résumé. Le sujet du Michkan est celui de l'union appelée « marche ». « Les yeux de tous » : la kalla (fiancée). « Son époux est connu aux portes. » « Une terre de désir » : le plaisir ; et « ton désir se portera vers ton époux ».

אך המשכן דירת עראי בחי' אתכפיא ואב"א [ואחור באחור] לכתך אחרי. והמקדש אתהפכא פב"פ [פנים בפנים] ולכן ובחנות המשכן יקימו אותו הלוים. פקודי המשכן משכן העדות ע"י עבודת הלוים.

Mais le Michkan est une demeure temporaire, le niveau de la soumission (itkafya) et du dos à dos : « ta marche à ma suite ». Le Mikdach, lui, est la transformation (it'hap'ha), face à face. C'est pourquoi : « Lorsque le Michkan campait, les Lévites le dressaient. » « Les comptes du Michkan, le Michkan du Témoignage » : par le service des Lévites.

כעיר שחוכרה. ד והנה התעוררות הרצון עליון ב"ה שהוא בחי' קדוש בחי' א"מ [אור מקיף] כנ"ל שיהיה הקדוש הנ"ל שרוי בתוך מעיו כו'.

« Comme une ville qui est unie. » 4. Or, l'éveil de la volonté suprême, béni soit-Il, qui est le niveau de « saint », le niveau de la lumière enveloppante (Or Makif), comme mentionné plus haut, afin que le « saint » évoqué plus haut réside à l'intérieur de ses entrailles, etc. —

הוא מעוררו וממשיכו ע"י בחי' גרשון שהם היו נושאים את יריעות המשכן כמ"ש ונשאו את יריעות המשכן ואת אהל מועד.

on l'éveille et on l'attire vers le bas par le niveau de Guerchon, dont les membres portaient les tentures du Michkan, comme il est écrit : « Ils porteront les tentures du Michkan et la Tente de la Rencontre. »

15 וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] במדרש שכמו שנאמר נוטה שמים כיריעה כך הוא ענין יריעות המשכן והיינו בחי' סוכ"ע וכמ"ש ע"פ כיריעות שלמה סד"ה שחורה אני ונאווה.

Nos Sages, de mémoire bénie, ont dit dans le Midrach que, de même qu'il est dit : « Celui qui déploie les cieux comme un rideau », ainsi en est-il des tentures du Michkan ; c'est là le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), comme il est écrit à propos de [la parole] « comme les tentures de Chlomo », à la fin du discours qui commence par « Je suis noire, mais belle ».

וע"י המשכה זו מבחי' סוכ"ע הוא מגרש הרע כמ"ש טוב לחסות בה' כו' בשם ה' כי אמילם שהמקיף מסמא עיני החיצונים.

Et, par cette émanation du niveau de la lumière qui entoure tous les mondes, on chasse le mal, comme il est écrit : « Mieux vaut se réfugier auprès de Havaya, etc. », et « Au Nom de Havaya, je les abattraï » ; car la lumière environnante aveugle les yeux des forces extérieures.

וזהו פי' גרשון מלשון ויגרשהו וילך כו'. שמגרש את הרע שבקרב ע"י ביטול רצונו מפני רצון העליון ב"ה.

C'est là le sens de [ce nom], Guerchon, qui vient de l'expression « Il le chassa (vayegarshehou), et il s'en alla, etc. » : il chasse le mal qui est en lui en annulant sa volonté devant la volonté supérieure, béni soit-Il.

כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] בטל רצונך מפני רצונו כו'. שיבטל רצונו מפני רצון העליון הן בבחי' סור מרע שלא ירצה בהם כלל.

Comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « Annule ta volonté devant Sa volonté, etc. » : il doit annuler sa volonté devant la volonté supérieure, tant dans le domaine de « s'écarter du mal », en ne désirant aucunement les choses mauvaises,

והן בבחי' עשה טוב (שירצה מה שלא רצה. ומה שרצה לא ירצה) שע"י ביטול רצונו כו' הוא מהפך את הטבע שלו שמהפך ממרירו למיתקא כו'.

que dans celui de « faire le bien » (en désirant ce qu'il ne désirait pas, et en ne désirant plus ce qu'il désirait). Car, en annulant ainsi sa volonté, etc., il transforme sa nature, faisant passer l'amertume à la douceur, etc.

כנ"ל שהרצון הוא מושל על כל איברי הגוף כו' והוא יכול להפך הטבע כנ"ל לכך כשמבטל רצונו מפני רצון העליון ב"ה אזי יכול להפך הטבע שלו ממש.

Comme il a été dit plus haut, la volonté règne sur tous les membres du corps, etc., et elle peut transformer la nature, comme indiqué plus haut ; c'est pourquoi, lorsqu'il annule sa volonté devant la volonté supérieure, béni soit-Il, il peut alors véritablement transformer sa propre nature.

שהרצון הוא למעלה מהבחירה ודעת כנ"ל שאין להרגל שום בחירה כלל נגד הרצון כשרוצה לשומה באש כו' שתיכף הוא עושה כך בלי שום בחירה בפ"ע [בפני עצמו] כלל.

Car la volonté est au-dessus du choix et de la connaissance (Daat), comme il a été dit plus haut : le pied n'a absolument aucun choix contre la volonté lorsqu'on veut le mettre dans le feu, etc., car il le fait aussitôt, sans aucun choix qui lui soit propre.

16 והוא מפני שהרצון הוא למעלה מבחירה ודעת. אך מתחלה עשה רצונו כרצונך וזהו רצון התחתון שע"פ השכל והוא מבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] בכל נפשך כו'

Et cela tient au fait que la volonté est au-dessus du choix et de la connaissance. Mais d'abord, « Fais de Sa volonté ta volonté » : telle est la volonté inférieure, qui est conforme à l'intellect ; elle relève du niveau de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin), « de toute ton âme », etc.

ואח"כ בטל רצונך הוא בחי' ביטול והעברה לגמרי שיהי' [שיהיה] רצון העליון מאיר בו וזהו ענין יריעות המשכן בחי' נוטה שמים כיריעה

Ensuite, « Annule ta volonté » : c'est le niveau de l'annulation de soi (bitoul) et de l'effacement complet, afin que la volonté suprême rayonne en lui. Tel est le sens des tentures du Michkan, le niveau de « Celui qui tend les cieux comme une tenture ».

(ועמ"ש בפ"י השמים כסאי בד"ה כי כאשר השמים החדשים כו'. ולכן מתחלה צ"ל בני מררי מקימים הקרשים בחי' עצי שטים עומדים זהו ענין בכל נפשך שזהו הנקי עומדים חי ה' אשר עמדתי לפניו.

(Et voyez ce qui est écrit au sujet de l'explication de « Les cieux sont Mon trône », dans le discours commençant par « Car, comme les nouveaux cieux, etc. » Et c'est pourquoi, d'abord, les fils de Merari doivent dresser les planches, le niveau du « bois d'acacia debout » : tel est le sens de « de toute ton âme », car c'est ce qu'on appelle « se tenir debout » : « Aussi vrai que Havaya est vivant, devant qui je me suis tenu. »

ואח"כ צ"ל מהלכים בין העומדים והיינו ענין יריעות המשכן. אך מהלכים ב' בחי' הילוך זהו ענין גרשון וקחת מלמטה למעלה ומלמעלה למטה כו' וזהו והתהלכתי בתוכם ב' בחי' הילוך כו')

Ensuite, il faut des « marcheurs parmi ceux qui se tiennent debout » : c'est là le sens des tentures du Michkan. Mais les « marcheurs » désignent deux sortes de marche : tel est le sens de Gershon et de Kehat, d'en bas vers le haut et d'en haut vers le bas, etc. C'est aussi le sens de « Je marcherai au milieu de vous » : deux sortes de marche, etc.)

וכמ"כ [וכמו כן] הוא למעלה ממש שהרצון עליון ב"ה הוא נעלה מבחי' בחירה ודעת כו'. ופי' שהבחירה הוא בדעת כו'.

De même, exactement, en haut, la volonté suprême, béni soit-Il, est plus élevée que le niveau du choix et de la connaissance, etc. Et voici le sens de cela : le choix relève de la connaissance (Daat), etc.

שבחר בדעתו את הטוב כו' ומואס ברע כו' והבחנה הזו הוא ע"י הדעת כנ"ל. וכדכתיב ובחרת בחיים כו'

car c'est par sa connaissance qu'il choisit le bien, etc., et rejette le mal, etc. ; ce discernement s'opère par la connaissance, comme cela a été expliqué plus haut. Ainsi qu'il est écrit : « Et tu choisiras la vie », etc.

(שהבחירה שבחר החיים כו' הוא ע"י הדעת שמבחין שהחיים טוב לו והמות רע לו) ולמעלה נקי בחי' בחירה שהוא בדעת כו'.

(Car le choix par lequel on choisit la vie, etc., s'opère par la connaissance, qui discerne que la vie est bonne pour lui et que la mort est mauvaise pour lui.) Et, en haut, le niveau appelé « choix », qui relève de la connaissance, etc., [est]

בחי' עץ הדעת שהוא אילנא דטו"ר [דטוב ורע] ועמ"ש בביאור ע"פ מי מנה עפר יעקב אבל בחי' רצון העליון ב"ה הוא למעלה מבחי' בחירה ודעת שהוא נעלה מעץ הדעת דטו"ר [דטוב ורע] כו'

le niveau de l'Arbre de la connaissance, qui est « l'arbre du bien et du mal ». Voyez aussi ce qui est écrit dans l'explication du verset « Qui a compté la poussière de Yaakov ». Mais le niveau de la volonté suprême, béni soit-Il, est au-dessus du niveau du choix et de la connaissance, car il est plus élevé que l'Arbre de la connaissance du bien et du mal, etc.

(וכנ"ל במשל שהרצון יכול לעשות היפך הטבע שיכול להניח הרגל באש אם ירצה ואין להרגל שום בחירה כנ"ל)

(Comme indiqué plus haut dans l'analogie : la volonté peut agir à l'opposé de la nature, car on peut poser le pied dans le feu si on le veut, et le pied n'a aucun choix, comme indiqué plus haut.)

וכמ"כ [וכמו כן] הוא בעבודה שביטול רצון שמבטל רצונו מפני רצון העליון ב"ה הוא למעלה מהבחירה ודעת כלל כו'.

De même, dans le service [divin], l'annulation de la volonté, par laquelle on annule sa volonté devant la volonté suprême, béni soit-Il, se situe entièrement au-delà du choix et de la connaissance, etc.

שהבחירה הוא בדעת כו' כדכתיב ובחרת בחיים כו'. ובח"י ביטול רצון הוא למעלה מהדעת ובחירה כנ"ל.

Car le choix relève de la connaissance, etc., comme il est écrit: «Et tu choisiras la vie, etc.»; le niveau de l'annulation de la volonté, lui, se situe au-delà de la connaissance et du choix, comme indiqué plus haut.

וזהו מ"ד [מ"ן דוכרין] קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת שהוא בח"י ביטול רצון הנ"ל שהוא הקריאה שבאמת

C'est là le sens de ce qui est écrit: «Havaya est proche de tous ceux qui L'invoquent, de tous ceux qui L'invoquent en vérité»: cela désigne le niveau de l'annulation de la volonté mentionné plus haut, c'est-à-dire l'invocation qui est en vérité.

וזהו תתן אמת ליעקב (ועי"ל [ועוד יש לומר] בפי' גרשון שהוא ע"ד מ"ש וממגד גרש ירחים ופרש"י [ופירש רש"י / ופירוש רש"י] שהארץ מגרשת ומוציאה מחדש לחדש. הרי דצמיחת הפירות מהארץ נק' גרש לשון גרושין ע"ש שמגרשת אותם מהכח אל הפועל.

Et c'est là le sens de «Tu donneras la vérité à Yaakov». (On peut aussi expliquer le nom de Gershon dans le même esprit que ce qui est écrit: «Et par l'abondance du geresh des lunes», et Rachi explique que la terre fait jaillir et produit [les fruits] de mois en mois. Ainsi, la croissance des fruits depuis la terre est appelée geresh, terme apparenté à l'expulsion (gerouchin), car elle les fait passer du potentiel à l'effectif,

ומההעלם לצאת אל הגילוי. וכן פי' הרד"ק [הרבי דוד קמחי] במכלול גרש ירחים והוא זמן שהפירות מציצים ופורחים בכח הירח כאלו הירח מגרש אותם לחוץ.

et du caché vers le dévoilement. De même, le Radak explique dans le Michlol le geresh des lunes: c'est le moment où les fruits pointent et fleurissent sous l'action de la lune, comme si celle-ci les poussait vers l'extérieur.

וכמ"כ [וכמו כן] הנה בכל נפש יש אהבה המסותרת ושתצא מההעלם אל הגילוי זהו ענין מי גילה לבני רז זה כו' מי היינו בחי' סוכ"ע כענין מי ברא אלה כו'

De même, dans chaque âme se trouve un amour caché; le faire sortir du caché vers le dévoilement, c'est ce qu'exprime: «Qui (mi) a révélé ce secret à Mes enfants, etc.» Le «Qui» désigne le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), comme dans l'expression: «Qui a créé ceux-ci, etc.»

וזוהו ענין בני גרשון נושאי היריעות בחי' סוכ"ע ובכח זה מוציאין האהבה המסותרת מההעלם אל הגילוי והוא כענין וממגד גרש ירחים שמגרש ומוציא האהבה מסותרת מההעלם אל הגילוי וכמ"ש ע"פ טובה תוכחת מגולה מאהבה מסותרת כו' ועד"ז פי' הפרדס)

Et c'est là le sens des fils de Gershon, porteurs des tentures: ils représentent le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes, et c'est par cette force qu'ils font sortir l'amour caché du caché vers le dévoilement. C'est comme dans l'expression: «Et par l'abondance du gersh des lunes»: il fait jaillir et sortir l'amour caché du caché vers le dévoilement, comme il est écrit au sujet du verset: «Mieux vaut une réprimande ouverte qu'un amour caché, etc.» C'est également dans cet esprit que le Pardes l'explique.)

(שער כ"ט פ"ד) בענין שני גרישין שהם חו"ג [חסד וגבורה] כי התפארת מגרש אותם ממקומם ומניעם אל קו האמצעי ומטה אותם אל החסד.

(Sha'ar 29, chapitre 4) Au sujet des deux gerichin, qui sont 'Hessed et Guevoura: Tiferet les chasse de leur place, les déplace vers la ligne médiane et les incline vers 'Hessed.

וכמ"כ [וכמו כן] כאן י"ל [יש לומר] בענין גרשון ב' גרושין אלו שמגרש את הנה"ב [הנפש הבהמית] ודוחה הרע ועי"ז הטוב שבנה"ב [שבנפש הבהמית] יתגרש ממקומו ויהי' [ויהיה] מטה כלפי חסד ואהבה לבוא לבחי' בכל לבבך בשני יצריך

De même, on peut dire ici, au sujet de Guerchon, [qu'il s'agit] de ces deux expulsions: il chasse l'âme animale et repousse le mal; par là, le bien qui se trouve dans l'âme animale sera déplacé de sa place et incliné vers 'Hessed et l'amour, afin d'atteindre le niveau de «de tout ton cœur», avec tes deux penchants;

וכן מגרש ומוציא העלם האהבה שבנה"א [שבנפש האלקית] לבוא לידי גילוי כו' ואפ"ל [ואפשר לומר] פ"י גרש ירחים שהוא מענין ריח והריחו ביראת ה' כמ"ש בענין אריתי מורי ובענין וישלח יהושע כו' ואת יריחו. ומ"ש בד"ה ראה ריח בני כו':

De même, il chasse et fait sortir de sa dissimulation l'amour qui se trouve dans l'âme divine, afin qu'il se révèle, etc. On peut dire que le sens de geresh yerachim se rattache au terme rei'ach (parfum), [comme dans] « Il sentira (vaharicho) la crainte de Havaya », ainsi qu'il est écrit à propos de « J'ai recueilli (arisi) ma myrrhe » et de « Yehoshua envoya, etc. », [et] « Yericho » ; et ce qui est écrit dans le discours commençant par « Vois, le parfum de mon fils, etc. »

17 קיצור. ענין יריעות נוטה שמים כיריעה. לחסות כו' כי אמילם. בטל רצונך ומתחלה צ"ל עשה רצונך רצון התחתון.

Résumé. La question des tentures : « Celui qui déploie les cieux comme une tenture. » « Pour s'abriter, etc. », « je les retrancherai ». « Annule ta volonté » ; mais il faut d'abord « Fais [de Sa volonté] ta volonté », la volonté inférieure.

עומדים עצי שטים עומדים מררי גרשון ויגרשהו. גרש ירחים. מי גילה רז זה מי ברא אלה והריחו ריח בני:

« Debout » : « du bois d'acacia, debout », Merari. Guerchon : « Et il le chassa. » Guèrech yerachim. « Qui a révélé ce secret », « Qui a créé ceux-ci ». « Et il flairera », « l'odeur de mon fils ».

18 ה והנה זהו הכל בחי' בני גרשון שנשא את יריעות המשכן כו'. פ"י שבחי' גרשון הוא שמגרש הרע ע"י בחי' ביטול רצון שמבטלו מפני רצון העליון ב"ה כו'

5. Or, tout cela relève du niveau des fils de Guerchon, qui portaient les tentures du Michkan, etc. Autrement dit, le niveau de Guerchon consiste à chasser le mal par l'annulation de sa volonté, en l'annulant devant la volonté suprême, béni soit-Il, etc.

שע"ז הוא מגרש את הרע כו'. שממשיך ע"י מבחי' סוכ"ע שהוא בחי' קדוש שיהי' [שיהיה] שרוי בתוך מעיו כו' כנ"ל.

Car c'est ainsi qu'il chasse le mal, etc. ; par ce moyen, il attire le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), qui est le niveau du « Saint », afin qu'il réside en ses entrailles, etc., comme mentionné plus haut.

19 ולכך נשאו בני גרשון את יריעות המשכן שהם בחי' סובב ומקיף וכדכתיב נוטה שמים כיריעה כו'.

C'est pourquoi les fils de Guerchon portaient les tentures du Michkan, qui relèvent de l'aspect qui entoure et enveloppe, comme il est écrit : « Celui qui déploie les cieux comme une tenture, etc. »

אבל עבודת בני קהת הוא לישא את השולחן והמנורה והארון וכפורת כו' כי עבודת הקדש עליהם בכתף ישאו כו'.

Mais le service des fils de Kehat consistait à porter la table, la ménora, l'Arche et le couvercle de l'Arche (kaporet), etc., « car le service des choses saintes leur incombait ; ils les porteraient sur l'épaule, etc. »

ופי' של קהת הוא מלשון לו יקהת עמים שהוא מלשון אסיפה וחיבור כו'. שעבודת הקהתי הוא לישא בכתף עבודת הקדש כו'.

Le nom de Kehat vient de l'expression « et à lui sera le rassemblement (yikhat) des peuples », qui désigne un rassemblement et une union, etc. Car le service des Kehatites consiste à porter sur l'épaule le service des choses saintes, etc.,

שהם השולחן והמנורה והארון כו'. ופי' שהכלים אלו של המשכן הם מבחי' נקודה האמצעי שבתוך העיגול שהעיגול מקיף וסובב את הנקודה כו'.

à savoir la table, la ménora, l'Arche, etc. Cela signifie que ces ustensiles du Michkan relèvent de l'aspect du point central situé à l'intérieur du cercle, car le cercle enveloppe et entoure le point, etc.

(שעצם המכוון הוא הנקודה וכענין ששמים הם בחי' יריעה ומקיף ואעפ"כ [ואף על פי כן] במחשבה ארץ קדמה כו' ועמ"ש ע"פ אל יתהלל חכם כו' כי אם בזאת יתהלל כו' וצדקה בארץ.

(Car l'essentiel de l'intention est le point ; de même, les cieux relèvent de l'aspect d'une tenture et d'un enveloppement, et pourtant, « dans la pensée, la terre précéda », etc. Voir aussi ce qui est écrit sur [le verset] « Que le sage ne se glorifie pas, etc., mais que celui qui se glorifie se glorifie de ceci, etc. », et « et la justice sur la terre ».

ועמ"ש מזה בד"ה החדש הזה לכם בפי' א"ר [אמר רבי] יצחק לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחודש הזה לכם כו' ע"ש.

Voir aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le maamar commençant par « Ce mois-ci sera pour vous », à propos de l'explication de « Rabbi Yits'hak a dit : La Torah aurait dû commencer uniquement par "Ce mois-ci sera pour vous", etc. » ; voir là-bas.

ועד"ז ענין עגולים ויושר שרש היושר גבוה מהעגולים שהעגולים הם בחי' נפש והיושר הוא בחי' רוח כו' והרי העגולים הם בחי' מקיפים על היושר בחי' נוטה שמים כיריעה.

Il en va de même pour les cercles (igoulim) et la ligne (yosher) : la racine de la ligne est supérieure à celle des cercles, car les cercles relèvent de l'aspect de néfesh, tandis que la ligne relève de l'aspect de roua'h, etc. Pourtant, les cercles sont l'aspect des lumières enveloppantes qui entourent la ligne, l'aspect de « Celui qui déploie les cieux comme une tenture ».

אלא שמ"מ בחי' היושר הוא כענין הנקודה שעליה סובב כל העיגול כו' וע' בר"ח [בראשית חכמה] שער הקדושה פ"ב [פרק ב'] בענין שבת הוא בחינת נקודה ועמ"ש מענין נקודה בהיכליה בד"ה ראה אנכי כו'

Toutefois, l'aspect de la ligne est semblable au point autour duquel tourne tout le cercle, etc. Voir Rechit 'Hokhma, Chaar HaKedoucha, chapitre 2, sur la notion selon laquelle Chabbat est l'aspect d'un point. Voir aussi ce qui est écrit au sujet du « point dans son palais » dans le maamar commençant par « Vois, je [place devant vous], etc. » ;

שם ג"כ מובן שהנקודה גבוה יותר מההיכל המקיף עליה. שהנקודה היא חכמה עילאה וההיכל המלבישו הוא בינה כמ"ש בזח"א [בזהר חלק א']

Là aussi, il apparaît que le point est plus élevé que le palais qui l'entoure : le point est la 'Hokhma supérieure (sagesse), et le palais qui le revêt est la Bina (compréhension), comme il est écrit dans le Zohar, partie I)

(דט"ו ע"א וד"ך ע"א) ובמק"מ [ובמקדש מלך] (שם ושם) שבחי' העיגול הם היריעות המאהילי' [המאהילים] על המשכן כדכתיב נוטה שמים כיריעה כנ"ל.

(folio 15a et folio 20a), et dans le Mikdash Melekh (là et là) : le niveau du cercle correspond aux tentures qui s'étendent en dais au-dessus du Michkan, comme il est écrit : « Celui qui déploie les cieux comme une tenture », comme mentionné plus haut.

וזה היה עבודת בני גרשון כנ"ל אבל עבודת בני קהת הוא לישא כלי המשכן הנ"ל

Et telle était, comme mentionné plus haut, la tâche des fils de Guerchon. Mais la tâche des fils de Kehat consiste à porter les ustensiles du Michkan mentionnés plus haut,

שהם מבחי' הנקודה האמצעי' שהעיגול סובב אותה כנ"ל. כי הארון שהי' [שהיה] בק"ק [בקדש הקדשים] הוא בחי' תורה שבו היו הלוחות מונחים כו'.

qui relèvent du niveau du point central qu'entoure le cercle, comme mentionné plus haut. Car l'Arche, qui se trouvait dans le Saint des Saints, correspond au niveau de la Torah, puisque les Tables y étaient déposées, etc.

20 וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] משחרב בהמ"ק [בית המקדש] אין להקב"ה בעולמו אלא ד' אמות של הלכה בלבד כו'. ובחי' תורה היא מבחינת הנקודה התיכונית שהעיגול סובב עליה

Et comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « Depuis la destruction du Temple, le Saint béni soit-Il n'a dans Son monde que les quatre coudées de la halakha, et rien d'autre, etc. » Le niveau de la Torah relève du point central autour duquel le cercle tourne,

כי אורייתא מחכמה הוא דנפקת ובחכמה שורה אור א"ס ממש בבחי' גילוי כמ"ש הוי' בחכמה
car « la Torah procède de 'Hokhma », et dans 'Hokhma réside la Lumière infinie (Or Ein Sof) elle-même, sous forme de révélation, comme il est écrit : « Havaya avec 'Hokhma »,

דהיינו בבחי' אור פנימי משא"כ בחי' העיגול הוא אור מקיף והעלם עדיין ותכלית המכוון הוא האור פנימי והגילוי, ועמ"ש מזה בפ' ואתחנן בד"ה ואהבת את וכן המצות מעשיות נמשכים ג"כ מהנקודה התיכונית.

c'est-à-dire sous la forme de la lumière intérieure (Or pnimi), tandis que le niveau du cercle est celui de la lumière enveloppante (Or makif), qui demeure encore cachée ; or le but ultime est la lumière intérieure et la révélation. Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet dans la parachat Va'et'hanan, dans le discours commençant par « Et tu aimeras ». De même, les mitsvot pratiques proviennent elles aussi du point central.

21 והנה הגם שהתורה ומצות הם נמשכים מהנקודה התיכונית כנ"ל. אעפ"כ [אף על פי כן] שרשם הוא נעלה אף מהעיגול הסובב הנקודה כנז' [כנזכר] בס"י [בספר יצירה] נעוץ תחלתן בסופן וסופן בתחלתן כו'.

Or, bien que la Torah et les mitsvot procèdent du point central, comme indiqué plus haut, leur racine est néanmoins plus élevée encore que le cercle qui entoure le point, comme il est dit dans le Sefer Yetsira : « Leur commencement est enchâssé dans leur fin, et leur fin dans leur commencement, etc. »

ופי' שתחלתן נעוץ בסופן דייקא כו'. ולכן התורה ומצות שנשפלו למטה שנתלכשו בענינים גשמיים כו' שרשם הוא נעלה מאד אף מהעיגול הסובב הנקודה כו'.

Et le sens est que leur commencement est enchâssé précisément dans leur fin, etc. C'est pourquoi la Torah et les mitsvot, qui sont descendues ici-bas en s'enveloppant dans des réalités matérielles, etc., ont une racine très élevée, supérieure même au cercle qui entoure le point, etc.

כי נעוץ סופן דייקא בתחלתן כו'. ופי' כי תומ"צ [תורה ומצות] שרשם מהנקודה התיכונית כו' ושורש הנקודה כו'

Car leur fin est enchâssée précisément dans leur commencement, etc. Et le sens est que la Torah et les mitsvot ont leur racine dans le point central, etc., et que la racine du point, etc.,

הוא נעלה מהעיגול כו' כי העיקר הוא הנקודה והעיגול הוא רק להיות סובב ומקיף להנקודה.
est plus élevée que le cercle, etc., car l'essentiel est le point, tandis que le cercle n'existe que pour entourer et englober le point.

וכדכתיב כי גאה גאה כו' כנז' [כנזכר] במ"א (שקמיה כל המקיפים כלא נחשבים כשוה כמו הפנימית כו' ע"ש).

Comme il est écrit : « Car Il s'est élevé, Il s'est élevé, etc. », ainsi qu'il est expliqué ailleurs (devant Lui, tous les [flux] englobants sont considérés comme rien, au même titre que le [flux] intérieur, etc. ; voir là-bas).

וזהו שמברכים קודם עשיית כל מצוה כו'. אשר קדשנו במצותיו כו' ופי' שע"י עסק התורה שמחכמה נפקת וע"י המצות מעשיות

C'est là le sens de la bénédiction récitée avant l'accomplissement de chaque mitsva, etc. : « Qui nous a sanctifiés par Ses commandements, etc. » Le sens est que, par l'étude de la Torah, qui « procède de 'Hokhma », et par les mitsvot pratiques,

שהם נעלים מתורה כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] גדול התלמוד שמביא לידי מעשה כו' יכול להמשיך בחי' קדש שיהיה שרוי בתוך מעיו כו'

qui sont plus élevées que la Torah, comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « Grande est l'étude, car elle conduit à l'action, etc. », on peut faire descendre le niveau de sainteté (kodesh), afin qu'il réside dans ses entrailles, etc. ;

דהיינו בבחינת אור פנימי שרמ"ח מ"ע [מצות עשה] הם נמשכים מרצונו ית' ונשפלו למטה שנתלכשו בדברים גשמיים. כמו ציצית ותפילין כו'. אך סוף מעשה דייקא הוא נעוץ בתחלה.

c'est-à-dire au niveau de la lumière intérieure : les 248 commandements positifs procèdent de Sa volonté, béni soit-Il, et sont descendus ici-bas en s'enveloppant dans des réalités matérielles, telles que les tsitsit et les téfilines, etc. Mais c'est précisément « la fin de l'action » qui est enchâssée dans le commencement.

22 וזהו אשר קדשנו כו' שע"י עסק התורה וקיום המצות מעשיות יכול להמשיך מבחי' קדש שיהיה שרוי בתוך מעיו כנ"ל.

Et telle est [la signification de] « Qui nous a sanctifiés, etc. » : par l'étude de la Torah et l'accomplissement des mitzvot pratiques, on peut attirer depuis le niveau de la sainteté (kodesh), afin qu'elle réside dans ses entrailles, comme indiqué plus haut.

וזהו מ"ש לדוד בשנותו את טעמו לפני אבימלך פי' מל"ך הוא בחי' מדת מלכותו ית' שמחיה את כל עולמים.

Et c'est ce qui est écrit : « De David, lorsqu'il changea son goût devant Avimelekh. » Le sens est le suivant : Melekh (roi) désigne le niveau de l'attribut de Sa souveraineté (Mal'hout), béni soit-Il, qui donne la vie à tous les mondes,

כדכתיב מלכותך מלכות כל עולמים כו'. ואבי מלך הוא בחי' סוכ"ע (שהוא בחי' רצונו ית' כנ"ל) בשנותו את טעמו כו'. פי' שזהו ההפרש בין ו' ימי המעשה לשבת.

comme il est écrit : « Ta royauté est une royauté sur tous les mondes, etc. » Et Avi Melekh (« père du roi ») désigne le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin) — qui est le niveau de Sa volonté, béni soit-Il, comme indiqué plus haut. « Lorsqu'il changea son goût, etc. » signifie que telle est la différence entre les six jours ouvrables et Chabbat.

שבוי"ו ימי המעשה העבודה הוא רק לאכפ"א את רצונו בלבד. ובשבת הוא בחי' ביטול רצון לגמרי שאין לו רצון אחר כלל.

Car, pendant les six jours ouvrables, le service consiste seulement à soumettre (le'achfaya) sa volonté, tandis que Chabbat est le niveau de l'annulation complète de la volonté, si bien qu'on n'a aucune autre volonté.

וזהו בשנותו את טעמו שהוא בחי' ביטול רצון לגמרי שמהפך את הרצון שהיה לו כו' שיהיה רק לה' לבדו.

Et telle est [la signification de] «lorsqu'il changea son goût»: c'est le niveau de l'annulation complète de la volonté, par laquelle il renverse la volonté qu'il avait, etc., afin qu'elle soit uniquement pour D.ieu.

וזהו בחי' שבת שמגיעים לבחי' התהפכות הרצון לגמרי. (שהוא בחי' ביטול רצון) וזהו בשנותו את טעמו ששינה טעמו ממש.

Et tel est le niveau de Chabbat: on parvient au niveau d'une transformation complète de la volonté (qui est le niveau de l'annulation de la volonté). Et telle est la signification de «lorsqu'il changea son goût»: il a véritablement changé son goût.

משא"כ בימות החול שהוא רק בחי' אתכפייא כו' ולא בחי' אתהפכא (והנה הכוונה כאן דבחי' בשנותו את טעמו זהו בחי' קהת ע"י כי בחכמה אתברירו אכן במדרש רבה)

À la différence des jours de semaine, où il ne s'agit que du niveau de la soumission (itkafya), etc., et non de celui de la transformation (it'hap'ha). (Or, l'intention ici est que le niveau de «lorsqu'il changea son goût» est celui de Kehas, par le principe selon lequel «par la 'Hokhma, ils sont affinés». Cependant, dans le Midrash Rabba...)

(פ' במדבר פ"ג [פרק ג'] דרש"י ע"ב) פ"י גרשון שהוא חזק כשן כו' והיינו ענין בשנותו את טעמו ויגרשהו כו'

(Parachat Bamidbar, chapitre 3, folio 215b) Gershon est expliqué comme étant «fort comme une dent (shen)», etc. C'est là le sens de «lorsqu'il changea (beshanos) son goût... et qu'il le chassa (vayegarshehou), etc.»

שבחי' בשנותו הוא ג"כ מענין שן וכמ"ש ע"פ ולבן שנים מחלב שהוא בירור המדות כו' וזהו ויגרשהו לגרש הרע כו' ובחי' קהת פ"י שם מענין אם קהה הברזל

car le niveau de «lorsqu'il changea (beshanos)» relève également du terme shen («dent»), comme il est écrit [à propos du verset]: «et des dents blanches de lait», ce qui désigne le raffinement des attributs émotionnels (midot), etc. Et c'est là «il le chassa»: chasser le mal, etc. Quant au niveau de Kehat, il est expliqué là à partir du terme «si le fer s'émousse (kehah)»,

והיינו כמש"ש [כמה שכתוב שם] והוא לא פנים קלקל ובלוים כתיב ועבד הלוי הוא שממשיך בחי' הוא דא עתיקא מההעלם אל הגילוי להיות יאר ה' פניו כו'

et cela correspond à ce qui est écrit là : « et Lui ne [montre] pas de visage, car [ils] ont détérioré ». Au sujet des Lévites, il est écrit : « Et le Lévite, lui (hou), accomplira le service » : car il fait descendre le niveau de « Lui (hou) : c'est Atika (l'Ancien) » de la dissimulation à la révélation, afin que s'accomplisse : « Que Havaya fasse briller Son visage, etc. »

והיינו ע"י שנשאו הארון פנים בפנים וכמ"ש מזה בד"ה ואהיה אצלו אמון ולכן ע"י הם מתקנים בחי' Et cela se fait en portant l'Arche face à face, comme il est écrit à ce sujet dans le discours commençant par « J'étais auprès de Lui, nourrisson (amon) ». C'est pourquoi, par là, ils rectifient le niveau de

והוא לא פנים דפי' ברבות בקהלת כשהקב"ה אינו מסביר פנים לדור מחמת קלקול מעשים רעים שיש בדור כו' (ע"ש על פסוק זה בדף קי"א ע"ב).

« et Lui ne [montre] pas de visage », expression que le Midrach Rabbah sur Kohélet explique ainsi : lorsque le Saint béni soit-Il ne montre pas un visage accueillant à la génération, à cause de la corruption des mauvaises actions qui s'y trouvent, etc. (voir là-bas, à propos de ce verset, au folio 111b).

והעצה לזה וחיילים יגבר בחי' תשובה שהוא ענין בחילא יתיר, והנה תשובה היא החזרת פנים בפנים והיינו ענין בני קהת נושאי הארון פא"פ [פנים אל פנים] כו'

Et le remède à cela est : « qu'il redouble d'efforts (vachayalim yegaber) », le niveau de la techouva (retour), qui consiste à agir « avec une force accrue (bechayla yatir) ». Or, la techouva consiste à rétablir le face-à-face ; c'est là le sens des fils de Kehat, qui portent l'Arche face à face, etc.

ועמ"ש בענין מחיצה של ברזל בד"ה ועשית ציץ וענין שבירת המחיצה ע"י הרהורי תשובה ומשם יובן הענין הנ"ל.

Et voyez ce qui est écrit au sujet de la cloison de fer dans le discours commençant par « Tu feras une plaque frontale (tsits) », ainsi que sur le brisement de la cloison par les pensées de techouva ; on comprendra de là le sujet évoqué plus haut.

23 ובוזה יובן מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] עשה רצונו כרצונך כו' בטל רצונך מפני רצונו כו' פי' כו' ימי המעשה הוא רק בחי' עשה רצונו כרצונך כו'

On comprendra ainsi l'enseignement de nos Sages, de mémoire bénie : « Fais que Sa volonté soit comme ta volonté, etc. ; annule ta volonté devant Sa volonté, etc. » Cela signifie que, pendant les six jours ouvrables, il n'y a que le niveau de « Fais que Sa volonté soit comme ta volonté, etc. »,

שהוא רק בחי' אתכפיא כו' ובשבת הוא בחי' בטל רצונך כו' שהוא בחי' אתהפכא כו'

qui n'est que le niveau de la soumission (itkafya), etc. ; et, pendant Chabbat, il y a le niveau de « Annule ta volonté, etc. », qui est celui de la transformation (it'hap'ha), etc.,

כנ"ל שזהו שאומרים לדוד בשנותו את טעמו כו' בשבת וכדכתיב טעמו וראו כי טוב ה' כו' בה' תתהלל נפשי כו'.

comme indiqué précédemment ; c'est pourquoi l'on dit, à propos de David, « lorsqu'il changea son goût, etc. », le Chabbat ; et comme il est écrit : « Goûtez et voyez que Havaya est bon, etc. », [et] « En Havaya mon âme se glorifiera, etc. »

24 וזהו מ"ש ורעה אמונה כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים כו' וכ"ז [וכל זה] נמשך הכל לכנס"י [לכנסת ישראל] מאהרן כהנא רבא שהוא בחי' אהבה רבה כו' שהוא המשפיע בחי' אהבה בכנ"י [בכנסת ישראל] והוא האהבה המסותרת שבכאו"א [שבכל אחד ואחד] מישראל.

Et c'est ce qui est écrit : « Nourris la foi » (re'eh emounah), comme l'ont enseigné nos Sages, de mémoire bénie : « Israël nourrit leur Père dans les cieux, etc. » Tout cela est entièrement attiré vers la Communauté d'Israël (Knesset Israël) depuis Aharon, le grand prêtre (Kahana Rabba), qui représente le niveau du grand amour (ahava rabba), etc. Car c'est lui qui transmet le niveau de l'amour à la Communauté d'Israël ; et c'est cet amour caché qui se trouve en chacun des enfants d'Israël.

25 וז"ש [וזהו שכתוב] נשא את ראש בני גרשון גם הם שכבני קהת ובני גרשון נאמר נשיאת ראש ולא בכני מררי כמ"ש במדרש כי

Et c'est le sens de ce qui est écrit : « Élève la tête des fils de Guerchon, eux aussi » : car l'expression « élévation de la tête » est employée à propos des fils de Kehat et des fils de Guerchon, mais non à propos des fils de Merari, comme le rapporte le Midrach. Car

הנה כתיב ונתתי לך מהלכים בין העומדים פי' מהלכים ב' בחי' הילוך. הא' ע"י רעו"ד [רעותא דליבא] מלמטה למעלה וזהו ענין בני גרשון.

voici ce qui est écrit : « Je te donnerai des marcheurs parmi ceux qui se tiennent debout. » Le sens est que « marcheurs » désigne deux formes de marche. La première passe par le désir du cœur (re'outa deliba), de bas en haut ; tel est le sujet des fils de Guerchon.

הב' ע"י תורה ומצות מלמעלה למטה וכמ"ש בת"א [בתורה אור] פ' וישב בד"ה ונתתי לך מהלכים כו'

La seconde passe par la Torah et les mitsvot, de haut en bas (comme il est écrit dans Torah Ohr, Parachat Vayéchev, dans le discours commençant par « Je te donnerai des marcheurs, etc. ») ;

והילוך זה הב' זהו ע"י בני קהת ע"כ נאמר בשניהם נשיאת ראש אשר נשיאת ראש

et cette seconde forme de marche relève des fils de Kehat. C'est pourquoi l'« élévation de la tête » est mentionnée à propos des deux ; car l'« élévation de la tête »

זהו ענין רוממות קרן בחי' מהלכים ובחי' מהלכים צ"ל בין העומדים בחי' עצי שטים עומדים דבני מררי ע"כ לא נאמר בהם נשיאת ראש כו'

est le fait d'élever la corne (romemout keren), le niveau des « marcheurs ». Or le niveau des « marcheurs » doit se trouver « parmi ceux qui se tiennent debout » : le niveau des « bois d'acacia debout », des fils de Merari. C'est pourquoi l'« élévation de la tête » n'est pas mentionnée à leur propos, etc.

וזהו בחי' מ"ב מסעות שנסעו הלויים עם המשכן במדבר כו' שהוא הכל בחי' עליות כו'

Et cela correspond au niveau des quarante-deux étapes que les Lévites parcoururent avec le Michkan dans le désert, etc. ; elles relèvent toutes du niveau des élévations, etc.

(שכל נסיעה הוא בחי' עליי' [עלייה]) שהם מ"ב עליות כו' שהוא שם מ"ב שבאנא בכח כו'.

(car chaque départ constitue un niveau d'élévation) : elles sont quarante-deux élévations, etc., correspondant au Nom de quarante-deux [lettres] qui se trouve dans « Ana BeKoach », etc.

ופי' שבמקום שחנו הקימו את המשכן. וכשנסעו הורידו אותו והעלו אותו לבחי' נעלה. וזה היה המ"ב עליות של מ"ב מסעות כו'

Le sens est qu'à l'endroit où ils campaient, ils dressaient le Michkan ; lorsqu'ils partaient, ils le démontaient et l'élevaient à un niveau supérieur. Telles étaient les quarante-deux élévations des quarante-deux étapes, etc.

וכל המ"ב מסעות היה הכל במדבר כנ"ל שאף עולמות העליונים נק' בחי' מדבר שהוא בחי' שממה בחי' דומם ממש נגד הקב"ה כו' כנ"ל.

Et les quarante-deux étapes se déroulèrent toutes dans le désert, comme indiqué plus haut, car même les mondes supérieurs sont qualifiés de niveau de désert : un niveau de désolation, celui de l'inanimé au sens propre, en comparaison avec le Saint béni soit-Il, etc., comme indiqué plus haut.

וזה היה מ"ב מסעות של המשכן שנשאו אותו הלויים במדבר כו'. שהם מ"ב עליות הכל בבחי' מדבר כנ"ל. שאף העולמות העליונים נק' לגביה בחי' מדבר וד"ל [ודי למבין].

Telles furent les quarante-deux étapes du Michkan, que les Lévités transportèrent dans le désert, etc. : elles correspondent à quarante-deux ascensions, toutes au niveau du désert, comme indiqué plus haut, car même les mondes supérieurs sont qualifiés, par rapport à Lui, de niveau de désert. Cela suffit à qui comprend.

(פ"י שבחי' ו' ימי המעשה הוא בחינת הנסיעה של המשכן שהורידו אותו כו' שעולים בעילוי אחר עילוי כו' ושבת הוא בחינת החני' [החניה] שהקימו כו' שעלו במדרגה א' נעלה וחנו שם ופרשו שם היריעות דמשכן ועד"ז היה כל המ"ב מסעות).

(Cela signifie que le niveau des six jours ouvrables correspond au déplacement du Michkan, lorsqu'on le démontait, etc., car ils s'élèvent d'un degré à l'autre, etc. ; et Chabbat correspond au campement, lorsqu'on le dressait, etc., car ils accédaient à un niveau supérieur, y campaient et y déployaient les tentures du Michkan. Ainsi se déroulèrent les quarante-deux étapes.)

והנה כ"ז [כל זה] הוא ביד איתמר בן אהרן הכהן וגו'. ופ"י איתמר הוא בחי' צירופי אותיות התורה.

Or, tout cela est « sous la responsabilité d'Itamar, fils d'Aharon le prêtre, etc. » Le sens d'Itamar est le niveau des combinaisons des lettres de la Torah.

שאיתמר הוא מלשון אית מר שבגמרא שהוא לשון דבר הנלמד מאליו כו' (בל"א עש איז גילערינט גיווארין. שהוא לשון איתמר שנלמד ממילא) והוא כמ"ש ואשים דברי בפ"ך וגו'

Car le mot Itamar est apparenté à l'expression itmar du Talmud, qui désigne une chose qui s'apprend d'elle-même, etc. (en yiddish : « es iz gelernt gevoren », « cela a été appris » ; telle est l'idée d'itmar : cela s'apprend de soi-même). C'est ce qui est écrit : « J'ai placé Mes paroles dans ta bouche, etc. »,

ודברי אשר שמתו בפיו וגו'. שהוא דבר ה' המלוכש בהלכה שמדבר בפיו כו' (וכנז' [וכנזכר] במ"א ע"ש).

[et] « et Mes paroles que J'ai placées dans ta bouche, etc. » : car il s'agit de la parole de D.ieu revêtue dans la halakha, qu'il prononce de sa bouche, etc. (comme il est mentionné ailleurs ; voir là-bas).

וזהו בחי' איתמ"ר שהכל ביד איתמ"ר כנ"ל. ועיין מענין איתמר במא"א [במאורי אור] אות א' סעיף ק"מ:

Tel est le niveau d'Itamar, car tout est « sous la responsabilité d'Itamar », comme indiqué plus haut. Voir aussi, au sujet d'Itamar, Me'orei Or, lettre alef, section 140.

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/nasso/3/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak